

Zápis z jednání pracovní skupiny Rovné příležitosti, konaného dne 6.3.2025 v Nepomuku

Datum konání: 6.3.2025; 16,00 - 18,00 hodin

Místo konání: Volnočasové centrum Fénix, Nepomuk

Přítomni: Michala Jandíková, Karolína Buriánová, Martina Muchová, Erika Žáková, Kateřina Kohoutová, Pavlína Jandošová, Barbora Kiss

Omluveni: Petra Járová, Eva Gabrielová

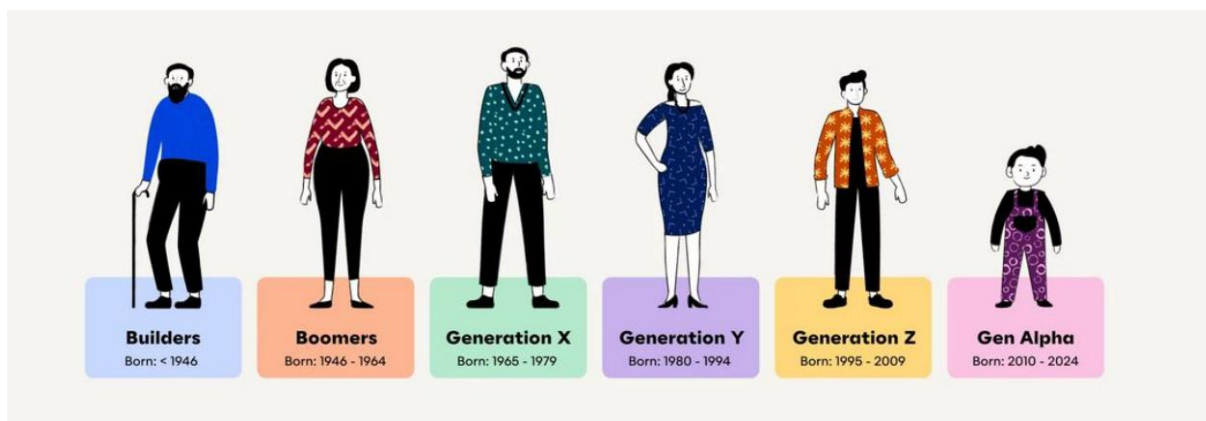
Program jednání:

1. Úvod a zahájení
2. Seznámení s výsledky ročního výzkumu „Generace alfa – cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu“
3. Doporučení pro pracovní skupinu Rovné příležitosti a činnosti základních škol
4. Různé
5. Závěr

1. Úvod a zahájení

Jednání bylo zahájeno Pavlínou Jandošovou. Ta představila Barboru Kiss z Asociace neformálního vzdělávání, přivítala všechny přítomné a představila program jednání.

2. Seznámení s výsledky ročního výzkumu „Generace alfa – cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu“

Barbora Kiss prezentovala výsledky ročního výzkumu zaměřeného na Generaci alfa. Ve své prezentaci shrnula klíčové poznatky a členy pracovní skupiny zapojila do několika praktických aktivit, díky kterým si členové PS lépe uvědomili, že každou generaci ovlivňuje něco jiného:

Členové pracovní skupiny se rozdělili do skupin a přiřazovali obrázky k jednotlivým generacím. V průběhu aktivity se bavili o tom, jaká je charakteristika pro jednotlivé generace.

V další aktivitě se členové pracovních skupin ve skupinách věnovali další praktické aktivitě a společně se zamýšleli, co je ovlivnilo v době jejich dětství v následujících oblastech:

- volného času (co jste dělali, kde jste si hráli, jaký byl váš “rajón” atd.)
- ve vztazích/přátelství (kde jste se seznamovali, co bylo pro vás v přátelství důležité, jak jste strávili společný čas...)
- v oblasti vzdělávání (jak jste se učili, co jste používali za pomůcky, kde jste hledali informace)
- výchovy/rodičovství (jaký styl výchovy měli vaši rodiče, co jste mohli rozhodovat...)
- technologií

Zjištění ročního výzkumu projektu YouthPulse (Na pulsu mládeže), který si kladl otázky, jak lépe porozumět přicházející generaci alfa a pomoci jim plně rozvinout jejich potenciál:

- **Nároky na rodiče a rodičovství se mění** (partnerský přístup; experimentují; různorodost ve výchově do které vstupují technologie/vzdělávání; větší zapojení otců ve výchově; rodiče hledají hranice)
- **Sebeúcta, sebeláska a sebezvědomí** (žádné emoce nejsou zakázané; současné děti jsou citlivější a vnímají své hranice; jsou otevřenější - zvyklí přijímat různé identity, kultury a názory)
- **Projekt Moje radostné a úspěšné dítě** (zajištění šťastného a spokojeného dětství, podpora úspěchu, výběr školy, “překroužkování”)
- **Přílišná ochrana** (bezpečí dětí - především města - škola, kroužky; vyšší věk prvorodiček, IVF; delší rodičovská; rodič je vždy na dosah)
- **Helikoptérovní ochrana** (AirTagy, sdílení polohy GPS; důvěra v dítě a svět se mění; doma nemůže bez dozoru dál než na dvorek)
- **Škola. Jak vybrat tu správnou?** (vzdělávání - pro rodiče klíčové téma; státní ZŠ jako loterie/alternativa také; potřeba proměnit tradiční školu; výběr podmíněn fin. situací v rodině; preferují partnerský přístup školy- vztahy, partnerský přístup, výkon, sociální kontakty)

- **Phone dilemma** (rodiče = pravidla kdy dostávají děti telefon/ jaký? kdy se děti dokážou vyrovnat s obsahem, jako je násilí nebo pornografie? kontrola, bezpečí)
- **Online prostor** (dokážou fungovat v obou světech současně: online i offline; reality show v online prostoru ... never-ending story; šikana, ghosting, být neustále ve střehu; dávají přednost vztahům offline než online)
- **Phone dilemma II.** (status - tlak vrstevníků; spojení s komunitou, propojení s kamarády; nástroj pro učení se, tutoriály, aplikace; závislost, roztříštěná pozornost a spánková deprivace)
- **Navazování vztahů je složitější** (děti nadále upřednostňují kontakty a přátele z reálného života; základ přátelství je důvěra a loajalita (nevyzradit tajemství, nepomlouvat); důraz na množství kamarádů; co děti od přátelství očekávají? nemám čas na kamarády)

Pozitivně o generaci alfa:

- učí rychle novým věcem
- učí se v online prostoru - DIY, jazyky
- ovládají angličtinu v relativně útlém věku
- umí argumentovat a nebojí se sdělit svůj názor
- umí ovládat technologie lépe než učitel
- díky partnerskému přístupu rodičů ve výchově dítěte o věcech v rodině více rozhoduje a učí se tak za svá rozhodnutí nést odpovědnost

3. Doporučení pro pracovní skupinu Rovné příležitosti a činnosti základních škol

Na základě výstupů výzkumu o Generaci alfa byla navržena následující doporučení pro podporu rovného přístupu na základních školách:

Na základě výsledků výzkumu o Generaci alfa jsou navržena následující doporučení pro zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání a činnosti základních škol:

- **Zajištění přístupu k digitálním technologiím pro všechny žáky**

Zajistit, aby všechny děti měly rovný přístup k moderním technologiím, které jsou nezbytné pro výuku (tablety, počítače, internetové připojení). Spolupracovat s rodinami, obcemi a dalšími partnery na odstranění digitální nerovnosti, zejména v socioekonomicky slabších regionech. Nabízet školám dotační programy nebo granty na pořízení techniky pro žáky z méně privilegovaných rodin.

- **Podpora individuálního přístupu k žákům**

Vzdělávací plány by měly reflektovat individuální potřeby a tempo učení žáků, aby každé dítě mělo příležitost rozvíjet své schopnosti a talenty. Zavádět diferencovanou výuku, která umožní přizpůsobit obsah a metody různým úrovním znalostí a dovedností ve třídě. Poskytovat podporu dětem, které zaostávají nebo mají speciální vzdělávací potřeby, prostřednictvím asistentů pedagoga nebo inkluzivních programů.

- **Rozvoj digitální gramotnosti učitelů a žáků**

Podporovat kontinuální vzdělávání učitelů v oblasti využití moderních technologií, aby mohli držet krok se znalostmi a dovednostmi žáků Generace alfa. Vytvářet vzdělávací programy zaměřené na digitální gramotnost, aby děti mohly efektivně využívat technologie nejen k učení, ale i k bezpečné orientaci v online prostředí.

- **Podpora jazykového vzdělávání a multikulturního přístupu**

Zajistit rovný přístup k výuce angličtiny i dalším cizím jazykům pro všechny žáky, a to včetně dětí z rodin s nižšími příjmy nebo dětí s odlišným mateřským jazykem. Posilovat inkluzivní přístup ve výuce, který zohledňuje kulturní rozmanitost žáků a podporuje vzájemné porozumění.

- **Podpora kritického myšlení a komunikačních dovedností u všech žáků**

Vzdělávací programy by měly zahrnovat aktivity zaměřené na kritické myšlení, argumentaci a schopnost efektivně komunikovat. Vytvářet prostředí, kde se každý žák cítí bezpečně vyjádřit svůj názor a kde jsou respektovány různé pohledy a perspektivy.

- **Podpora odpovědnosti a samostatnosti ve vzdělávání**

Zavádět participativní přístupy, které umožní žákům spolurozhodovat o procesu učení (např. volba projektových témat, zapojení do třídních i školních aktivit). Pracovat s metodami, které podporují rozvoj odpovědnosti za vlastní rozhodnutí, například prostřednictvím týmových projektů nebo řešení praktických problémů.

- **Spolupráce školy, rodiny a širší komunity**

Rozvíjet spolupráci mezi školou a rodinami, aby rodiče byli aktivními partnery ve vzdělávání. Organizovat aktivity, které propojí školu s lokální komunitou a podpoří sdílení zdrojů a zkušeností (např. workshopy, komunitní projekty). Poskytovat rodičům informace a podporu, jak zapojit děti do vzdělávání i mimo školní prostředí.

- **Podpora rovného přístupu ke vzdělávacím příležitostem**

Zajistit, aby všechny děti měly možnost zapojit se do školních i mimoškolních aktivit bez ohledu na socioekonomické podmínky rodiny. Vytvořit mechanismy na podporu žáků z ohrožených skupin, například financování školních pomůcek, obědů nebo doučování. Monitorovat a eliminovat faktory, které by mohly vést k diskriminaci nebo nerovnostem ve vzdělávání.

Tato doporučení si kladou za cíl zajistit rovné příležitosti pro všechny žáky, rozvíjet jejich potenciál a připravit je na budoucí život v rychle se měnícím světě.

4. Různé

Termín příštího setkání PS se uskuteční 14.5.2025 (14 - 16h), tématem společného setkání bude Přístup k traumatizovaným dětem ve škole. Setkáním provází Jiřina Ullmanová (Diakonie západ). Členům PS bude zaslán odkaz na kompletní výsledky výzkumu Generace alfa: cesty k porozumění a podpoře jejího potenciálu, prezentace ze setkání včetně hodnotícího dotazníku k setkání a plán implementačních aktivit pro období března - června 2025.

5. Závěr

Jednání bylo ukončeno v 18 h. Pavlína Jandošová poděkovala všem za účast a aktivní přístup.

V Nepomuku dne 10.3.2025

Zapsala: Pavlína Jandošová

Ověřila: Michala Jandíková